

Estniska Kommittén i Sverige
Skolkommision
Drottninggatan 85-I,
S t o c k h o l m C

FÖRTECKNING ÖVER ESTNISKA BARN- OCH UNGDOMSBÖCKER
SAMT BOKFÖRLAG.

För närvarande tillhandahålles estniska barn- och ungdomsböcker av
följande estniska bokförlag:

- I. Bokförlag EESTI KIRJANIKE KOOPERATIIV: Fack 1, Lund 3.

Magda Pihla "Rõõmuraasukese kirjad"	pris	kr. 4:70
Johannes Kaup "Linnuseehitajad"	"	kr. 6:50
Salme Raatma "Minu karu"	"	kr. 6:50
August Mälk "Jutte lindudest"	"	kr. 11:-
Karl Ristikivi "Semud"	"	kr. 7:50
Aksel Valdma "Metsarahva lõbusõit"	"	kr. 8:80
Raimond Kolk "Vähikuningas"	"	kr. 8:80
- II. Bokförlag EESTI KIRJASTUS EMP: Box 2113, Stockholm 2

Elmar Õun "Siilu seiklused"	"	kr. 4:-
Jaan Lattik "Meie noored"	"	kr. 8:-
H.C.Andersen "Tinasõdur"	"	kr. 1:75
"Reinuvader Rebane"	"	kr. 6:-
Giovanni Guareschi "Don Camillo"	"	kr. 10:-
Ao Vaks "Valge Kajak"	"	kr. 8:50
L.Lumiste "Kaunis Eesti"	"	kr. 19:50
A.Traksmaa "Eesti Vabadussõda"	"	kr. 25:-
V.Nairis "Uus laulik"	"	kr. 19:-
- III. Bokförlag VALIS-EESTI: Box 2171, Stockholm 2

H.Otema "Kuningas Heasüda"	"	kr. 2:-
"Pereema Aino"	"	kr. 3:50
"Vaprad sõdurid"	"	kr. 3:50
P.Süda "Suur Tõll"	"	kr. 3:50
O.Paju "Kukeaabits"	"	kr. 3:50
H.Jõe "Saadikud põlvpükstes"	"	kr. 3:-
"Kalevipoeg"	"	kr. 4:25
"Vikerkaar"	"	kr. 6:-
K.Reemets "Kass üle tee"	"	kr. 5:-
- IV. Bokförlag VABA EESTI: Postbox 16211, Stockholm 16

K.A.Hindrey "Jaunart Jaurami jöngermannid"	"	kr. 5:-
Elmar Romla "Jänese poeg, kes luuletas"	"	kr. 5:25
Aleksis Kivi "Seitse venda"	"	kr. 17:50
Fr.Tuglas "Väike Illimar"	"	kr. 17:50
- V. ROOTSI EESTLASTE ESINDUS: Stadsgården 18-IV, Stockholm

Juhan Jaik "Nõlutud Tuks"	"	kr. 1:50
-------------------------------------	---	----------
- VI. Bokförlag VAIMULIK RAAMAT o/o J.Aunver, Marmorg.7 a -V, Upsala

Salme Raatma "Mis minust tuleb"?	pris	kr. 9:50
--	------	----------

VII. ESTNISK SKOLKOMMISSIONEN I FÖRENTA STATERNA har utgivit följande ungdomsböcker, som kan rekvireras hos Estniska Kommittén, Drottninggatan 85-I, Stockholm C:

Magda Pihla	"Eidetütar, taaditütar"	pris	kr. 3:90
Magda Pihla	"Küll on hea elada"	"	kr. 3:90
Ilme Ivandi	"Siilikuru"	"	kr. 7:50
Joh. Kaup	"Sügise laul"	"	kr. 8:50
Alma Teder	"Napoleoni jälgedes"	"	kr. 9:-
Eerik Laidsaare	"Kompanii poeg"	"	kr. 3:90
Eerik Laidsaare	"Vanema Võsu"	"	kr. 3:90
Helmi Mäelo	"Võidukarika märgi all"	"	kr. 9:50

L Ä R O B Ö C K E R

VIII. Bokförlag ROOTSI-EESTI ÖPPERAAMATUFOND, Drottninggatan 85-I, Stockholm C:

J. Luur ja A. Arumäe	"Usuõpetus I"	pris	kr 3:-
J. Luur ja A. Arumäe	"Usuõpetus Kodule ja Koolile"	"	kr. 10:75
Juh. Aavik	"Kooli Leelo I"	"	kr. 3:-
Juh. Aavik	"Kooli Leelo II"	"	kr. 6:-
Juh. Aavik	"Kooli Leelo III"	"	kr. 4:50
H. Rajamaa	"Aabits ja Emakeele-Lugemik"	"	kr. 6:-
H. Rajamaa	"Eesti Lugemik II"	"	kr. 12:50
L. Lumiste j. t.	"Meie Kodumaa"	"	kr. 15:-
H. Jänes	"Meie Emakeel I"	"	kr. 9:50
H. Jänes	"Meie Emakeel II"	"	kr. 10:-
H. Jänes	"Meie Emakeel III"	"	kr. 4:50
H. Jänes	"Eesti Keele Grammatika I"	"	kr. 8:50
H. Jänes	"Ülevaade Eesti Kirjandusest"	"	kr. 15:50
H. Jänes - H. Winter	"Kõnakeel" "Sõnavakk"	"	kr. 15:50
H. Jänes	"Lavavakk"	"	kr. 27:-

+ porto och oms.

Stockholm den 4 december 1964

Hea ja loetav noorsoo- (ning laste-) kirjandus peab olema põnev, dünaamiline, kergesti loetav, humoristlik ega tohi sisaldada silmapaistvat "õpetlikkust". Noorsookirjanik peab tundma selle noortegrupi mentaliteeti, kellele ta kirjutab (on olemas vähemalt 4-5 eri vanusegruppi erinevate huvidega ja vaadetega). Kirjanik peab sisse elama vastavate noorte maailma. Silmapaistev on, et viimasel ajal on eriti populaarseks saanud teosed, mille tegelased on kompleksideta ja tõketeta ja teevad kõik vastupidi konventsionaalsetele reeglitele (näit. Astrid Lindgreni Karlsson ja Pipi ja Pikkaukk). Miljöö võib olla mitmekesine, aga selle kirjeldamisele ei tohi panna liiga palju rõhku - tegevus on tähtsam!

Otse noortele kirjutamine on ka maailmakirjanduses suhteliselt hiline nähe. Suur osa ~~noorsooteoseid~~ "noorsooteoseid" on selleks "langenud" hiljem ja pole algselt selleks kavatsatud: Defoe "Robinson Crusoe", Swifti "Gulliveri reisid", Scotti "Ivanhoe" ja teised ajaloolised romaanid, Stevensoni "Varanduste saar" ja Jules Verne'i fantastilised teosed. Meilgi loetakse Bornhöhet noorsookirjanduseks, Lutsu "Kevade" pole algselt noortele kirjutatud. Viimasel ajal on toimunud spetsialiseerumine, noorsookirjanikud moodustavad omaette grupi - samad tendentsid olid ka meil kodumaal.

Milliseid häid noorsooteoseid on meil olemas? Nende hulka tuleb kahtlemata lugeda Lutsu "Kevade", Janno "Vutimehed", Ristikivi "Sellid" ja "Semud", Farijõe ja Lattiku jutte ja viimasel ajal kaks Helga Nõu raamatut. - Paraku on aga suurem osa meie noorsoole kirjutatud teostest sellisena nõrgad - sisaldades "vale sõnavara", liiga pikki ja keerulisi lauseid, olles tempolt aeglased, enamasti selt kirjeldavad kui dünaamiliselt jutustavad, puudub pinget ja põnevust. Meale selle sisaldavad need teosed tihti valesentimentalsust ja valepaatost, on silmapaistva "õpetliku" tendentsiga. - Sama lugu on muide meie õpikute, lugemikude ja skandikäsiraamatutega. Meie praegu juba vanaisa-vanaema ealised autorid ja toimetajad ei tunne päripäeva noorsoo mentaliteeti ja huvisid. Noored ~~on~~ "küpsevad" kiiremini kui meie omal ajal, nende huviring on teine, nad on harjunud televisioonisaadetes esinevate motiividega ja selle massmedia tempoga, neid ei tohi liiga nativseteks pidada - kuigi me ise seda võimeolla omal ajal olime.

Mida peaks tegema? Noorsookirjandust oleks hädast tarvis. Meie noorsoo sõnavaras on suur auk "kodukeeles" ja tavalise kir-

janduse lugemiseks vajaliku keele vahel. Seda auku peaks noorsoo-
kirjandus täitma.

Majanduslikult on küsimus raskesti lahendatav. Kirjastuste
kogemused on: noorsookirjandust nõutakse küll, aga seda ei osteta
tarvilikul määral, kirjandusmäärataga kirjastused on noorsooteostele
juurde maksnud - aga praegu pole see enam võimalik. Noorsooteosed
on suhteliselt kallid - neis peab olema pilte, et need võistlek-
sid teisekeelsete vastavate raamatutega.

On vaja ~~xxx~~ majanduslikku teostust väljastpoolt - meie kas-
vatus- ja noorteorganisatsioonide kaudu. Need peaksid noorsookir-
janduse väljaandmise oma asjaks võtma, neil on ka olemas aadresse
noorsookirjanduse väljaandmine peaks toimuma kindla kava järgi -
kas või sarjade kaupa.

Mida võiksime välja anda? Enne kõike uustrükke olemasoleva-
test headest teostest - sest need puuduvad tänapäeva noortel las-
tevanematel. Võib tõlkida tänapäeva häid noorsooteoseid. Oleks
vaja meie noortelt autoritelt, kel kontakti lastega ja noortega,
uusi käsikirju. - Kõik see on kiire iseloomuga, sest viivitamise
pühul pole meil varsti enam noori, kes neid teoseid võiks lugeda.